

שערי תשובה - בולעטין # 11

ארגון מוקדש להתעוררות לתשובה

חודש אב תשמ"ב

ספר שערי תשובה - שער שני אות יא

בענין עזיבת החטא והחרטה

העיקר השני עזיבת החטא, כי יעזוב דרכיו הרעים ויגמור בכל לבבו כי לא יוסיף לשוב בדרך הזה עוד, ואם און פעל לא יוסיף, כענין שנאמר (יחזקאל לג, יא): "שובו שובו מדרכיכם הרעים", ונאמר (ישעיה נה, ז): "יעזוב רשע דרכו".

ודע כי מי אשר חטא על דרך מקרה, כי התאווה תאווה ויחזק עליו יצרו ויתקפהו, ולא נחלצו רעיוניו וחושיו בפגעו בו, ולא מהרו לגעור בים התאווה ויחרב, על כן יגורו היצר בחרמיו, ונפל במכמוריו לפי שעתו ועתו, בהיות רוח היצר רע מבעתו, ולא מאשר חפצו ורצונו למצוא עונו, ולעשות כמוהו אחרי זאת - ראשית תשובת האיש הזה החרטה, ולשים יגון בלבו על חטאתו ולהיות נפש נענה ומרה כלענה, אחרי כן יוסיף בכל יום יראת ה' בנפשו, ויתן חתת אלקים בלבבו בכל עת, עד אשר יהיה נכון לבו בטוח בה', כי אם יוסיף יעבור בו היצר ויפגשו כפעם בפעם, ורבה עליו תאותו כמשפט הראשון. לא יהיה נפתה לבו עליו - ויעזוב דרכו, כמו שנאמר (משלי כח, יג): "ומודה ועוזב ירוחם", הזכיר תחלה "ומודה" על החרטה והוידוי, ואחר כך "ועוזב". אך האיש המתיצב על דרך לא טובה, תמיד, וגבר על חטאיו דורך בכל יום ושונה באולתו, ושב במרוצתו גם פעמים רבות, וכל עת אוהב הרע ומכשול עונו ישים נוכח פניו, רוצה לומר התאווה והיצר, וחפצו ומגמתו, אשר לא יבצר ממנו כל אשר יזם לעשות - ראשית תשובת האיש הזה, לעזוב דרכו ומחשבתו הרעה, ולהסכים לקיים ולקבל עליו לבל יוסיף לחטוא, אחרי כן יתחרט על עלילותיו הנשחתות, ויתודה לשוב אל ה', כמו שנאמר (ישעיה נה, ז): "יעזוב רשע דרכו ואיש און מחשבותיו וישוב אל ה' וירחמהו". והמשל בזה - למי שאוחז השרץ ובא לטבול ולהטהר, כי יניח השרץ תחלה ואחרי כן יטבול ויטהר. וכל זמן שהשרץ בידו עוד טומאתו בו, ואין הטבילה מועילה. והנה עזיבת מחשבת החטא - היא השלכת השרץ, והחרטה מאשר חטא והודוי והתפלה - במקום הטבילה. והיה כי יבואו יסורים ומכאובים על הרשע אשר תמיד כל זממיו להתהלך באשמיו, יווסר בתחלה וישוב מחשבתו הרעה אשר חשב ויכרית מעבדיו מידי. והמשל בזה - לעגל אשר יכוהו במלמד הבקר לכוון תלמיו; כן המתיצב על

דרך לא טובה, יקח המוסר תחלה לעזוב דרכי מות ללכת דרך ישר, כמו שנאמר
(ירמיה לא, יז):

"שמוע שמעתי אפרים מתנוודד יסרתני ואוסר כעגל לא למד". עוד נאמר
אחריו (ירמיה לא, יח): "כי אחרי שובי נחמתי", רוצה לומר, כי אחרי אשר יסרתני
ואוסר ושבתי מדרכי הרעה - נחמתי אחרי כן ואתחרט על מה שעבר מדברי
עונותי. והנה נתבאר לך מזה כל הענין אשר בארנו.